

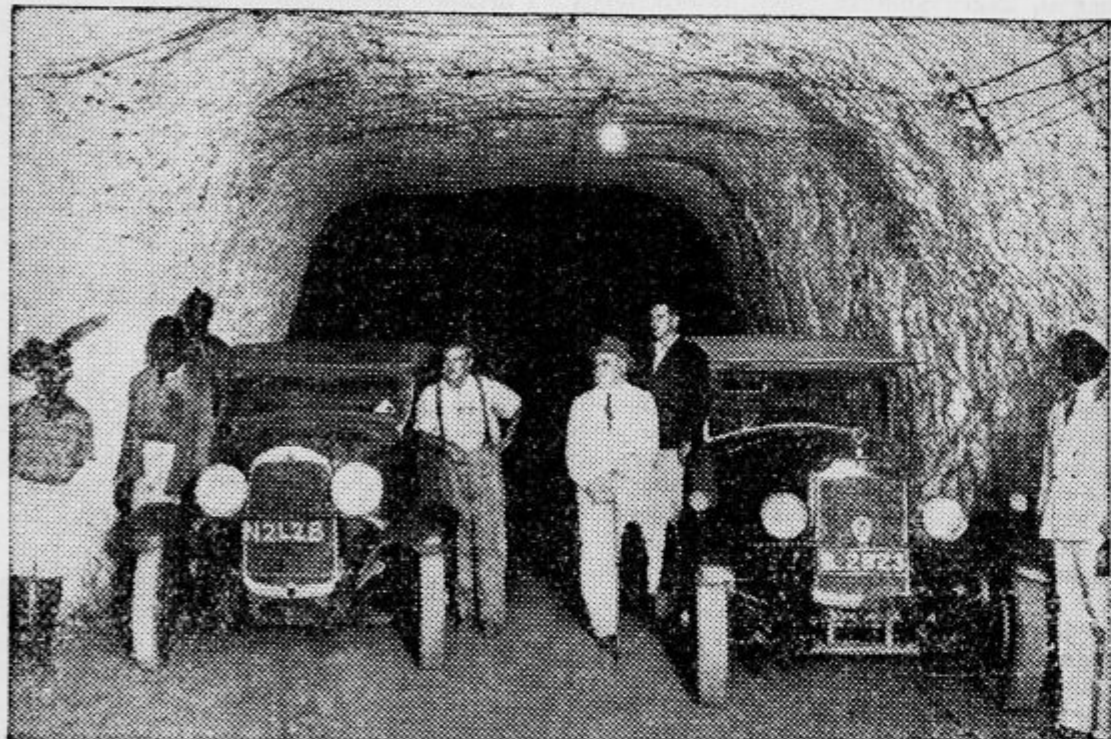
DOGODKI PO ŠIRNEM SVETU

Zavetišče za socialistično mladino v Franciji

Francoska socialistična stranka je otvorila prvo zavetišče za strankino mladino v Plessis Robinsonu

Premogovniki v južni Rodeziji

V bogati Rodeziji leže premogovni zakladi tako blizu zemeljske površine, da lahko kopljejo premog s pomočjo avtomobilov

Operacija predsednikovega psa

V Beli hiši so operirali ovcarja predsednika Roosevelta. »Visoki pacienti« je že na potu okrevanja

Nemci sedijo doma

Odkar je Nemčija uvedla kazensko takso za obisk Avstrije, počiva tujski promet na nemško-avstrijski meji skoro popolnoma. Doslej so se našle samo tri osebe, ki so plačale omenjeni znesek za potovanje v avstrijsko republiko. Na vseh ostalih mejnih prehodih pa vlada popolno mrtvilo. Ljudje ne potujejo niti v druge države, kamor bi lahko šli brez ovir in vizumov. Vlaki v Francijo vozijo iz Nemčije kvečjemu dva do tri potnike dnevno, promet v Italijo, ki je bil v tem času vedno zelo živahen, je tudi skoro popolnoma opuščen.

Zgodaj je treba začeti!

Akrobat s svojim poldrugoletnim sinom

Konec Scotland Yarda

Iz Londona poročajo, da nameravajo opustiti Scotland Yard, široko znano centralno londonske kriminalne policije. »Daily Express« poroča, da bodo policijo reorganizirali v tem pravcu, da bodo namesto Scotland Yarda ustanovili enotno policijsko ravnanje za vso državo. Razvoj kriminalitete na Angleškem zahteva namreč, da se postavi vodstvo policije v ene roke, kar bo silno olajšalo borbo proti zločincem. Reorganizacija policijske uprave za Anglijo se bo izvršila takoj, čim bodo uredili policijsko centralo v Londonu.

Stranski zakoni v Turčiji

Odkar so v Turčiji prepovedali mnogoženstvo, se je v Carigradu, kakor v provinci razširil običaj notarijskih stranskih zakonov. Poročeni moške, včasih tudi samci, pridejo k notarju in sklenejo tam pogodbo za skupno življenje, večinoma za nekoliko let. Samo v Carigradu so oblasti izsledile okrog 400 takšnih parov.

Ker so ti stranski zakoni uničili že mnogo družin in niso v skladu s prepovedjo mnogoženstva, so najprej sodne oblasti prepovedale notarjem sklepati takšne pogodbe, sedaj pa je tudi državni zbor sprejel stroge paragrafe proti tem zakonom.

Opustitev nemške tehnike v Pragi

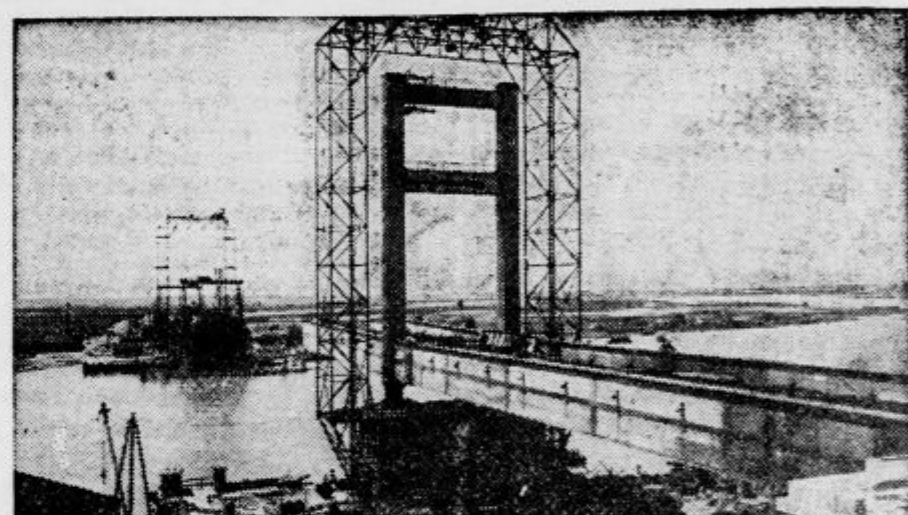
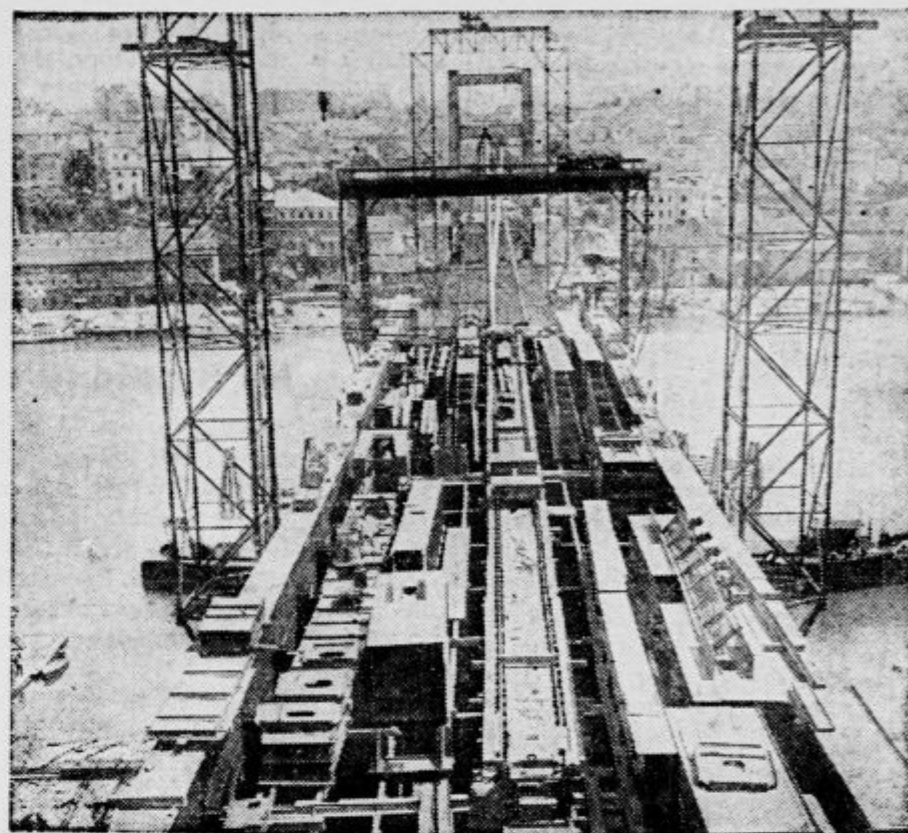
Komisija za štednjo, ki jo je imenovala praška vlada, predlaga, naj bi se zaradi štednje združili praška in brnska nemška tehnika. Tako bi formalno prenehala nemška tehnika v Pragi, ki ima približno 2000 slušateljev, brnska tehnika pa bi pridobila precej slušateljev.

Nemci se kajpada upirajo tej rešitvi in se sklicujejo na besede predsednika Masaryka, da ne bo dopustil ukinitve nemške tehnike v Pragi, dokler bo odločal v državnih zadevah.

Kako raste zemunski most

Odkar se je dosegel med našo državo in Nemčijo za obe strani ugoden sporazum za dobavo železnega stavbnega gradiva, ki se je prej dobivalo na račun reparacij, sedaj ga pa mora naša država plačati, in je tudi gradivo začelo prihajati iz Nemčije, je delo na zemunskem mostu zopet oživel. In še kako! Vreme je ugodno, pa je francosko podjetje »Batignol«, ki ima vsa dela izvem-

hitro napreduje cesta, ki bo po nasipu vezala Zemun z mostom. Če ostane vreme ugodno, bo ta cesta dovršena že do konca letošnjega septembra in bo do konca oktobra tudi že položen dvojni tramvajski tir. Ogromni mostni nosilci so že popolnoma dovršeni. Železna konstrukcija pa bo montirana do začetka prihodnjega leta. Dohod k mostu na beograjski strani pa mora izde-

Tako nameščajo veliko železno ogrodje

ši montažo železne mostne konstrukcije, v svojih rokah, napelo vse sile, da se s pospešnim delom nadoknadi dosedanja zamuda. Dela se dan in noč v treh turnih po osem ur in je pri teh delih zaposlenih 200 do 300 delavcev.

Železna konstrukcija se montira z obeh strani, beograjske in zemunske, ter se je tako tu in tam že precej daleč pomaknila nad Savo. Na zemunski strani se gradi viadukt in podporno zidovje. Ravno tako tudi

lati beograjska mestna občina, ki ja, kakor znano, s svojim odlašanjem pri razlastitvi za mostno stavbo potrebnega zemljišča itak zelo zavlekla dograditev mostu, ki bi bil moral biti izročen prometu že letošnjega 8. junija. Če ne bo zopet kakih neprilik pri izdavi dohoda k mostu na beograjski strani (državna tiskarna in razlastitev zasebnega zemljišča v Brankovi ulici), bomo ob letu menda vendar že mogli ali peš ali pa s tramvajem iz Beograda v Zemun.

NE HODI NA DOPUST

NE DA BI VZEL

PRI SOLNČENJU
IN KOPANJU

Čitajte tedensko revijo
»ŽIVLJENJE IN SVET«

Iz akvaristove torbe

O ploščicah in drugo

Tam, kjer zagleda Ljubljanka po dolgem podzemskem potovanju beli dan, tam, kjer se tiho in plaho izviže iz podzemlja tema, kakor da bi ji veselje, ko zagleda svetlobo in vabeče ljubljansko Barje, onemilo, tam je košček zemlje, ki bo nudil ribicam in barskim rastlinam tudi pozneje, ko bo ostalo Barje že davno pretvorjeno v rodovitno polje, zavetišče in zatočišče. Izvori Ljubljanske napajajo namreč vso sosedno zemljo in ne bodo usahnili, če jim ne bodo plutonske sile zajezile pot, in so si jo v nedolgi dobi dobi izkopali pod zemljo. V teh vodah in bajerjih so raznolike ribe, med njimi tudi posebno živahne, z visokim hrbtom in izbočenim trebuhom, s tenkim, ploščatim životom, z izvanredno dolgo podporno plavutjo. Te ribe so iz vrste ploščic (Abramis), ki spadajo v rod krapovcev. Na bokih se svetijo kakor živo srebro. Vse navedene lastnosti jim pribore prva mesta v akvarijih in glede lepote tekmujejo lahko tudi z najlepšimi eksoiti.

Za akvarije prideta najprej v posev črnooka (Abramis sapa Pall) in kosalj (A. ballerus L.), ker rasteja bolj polagoma, potem ogrica (A. vimba), sorodni ji Abramis melanops Heck in kozel (Abramis brama), ki dosežeta precejšnjo dolžino, dočim ne zrastejo prvi dve preko 30 cm. Majhne, za akvarij prikladne ploščice vlije akvarist z drugim zarodkom vred, vendar bolj redko, ker so ploščice ribe dolnjega toka in v slovenske vode pridejo le poredni komadi. Tekoče leto se jim zaloti v bajerjih na Verdu pri Vrhniki, ker je v teh bajerjih, kakor že rečeno, vedno dovolj vode; neki so namreč v zvezi neposredno z Ljubljani, pri višje ležečih pa prihaja voda iz tal.

Na prostem je težko razlikovati majhne ploščice od drugih ribic, oko strokovnjaka jih pa spozna po spretnih, hitrih kretnjah, po tenkem životu in pa po glavi, ki je od zgoraj pogledana širša kakor katerikoli drugi del života. Akvarist, ki spozna ploščice po vnanosti, čaka, dokler ne zaplava kak ploščic iz radovednosti v mrežico, manj več akvarist ga pa vlije slučajno z jato drugih ribic, pri čemer mora s kozarcem zajemati iz mrežice po reau vse ribice ter jih potrpežljivo pregledati po vnanjih zna-kih.

V največjem bajerju sem poleg ploščic našel lepo in še bolj redko rastlino, ki lovi s svojimi, listu podobnimi mehurčki majhne vodne živalce, ki v mehurčkih v teku enega do dveh dni razpadejo, narkar jih rastlina absorbira. To rastlino imenujemo mešinko (Utricularia vulgaris). V omenjenih bajerjih so tudi rdečookice, androge in rdečepрке, med raznovrstnimi vodnimi rastlinami nič koliko raznih ličink, nad vodo pa krasni kačji pastirji in keberčki. Zastopane so tudi vse vrste barskih polžev. Ker je voda zlasti v višje ležečih bajerjih zelo topla, utegne akvarist uživati kakor pri akvariranju tako tudi v topli kopeli, poleg tega mu pa solnce za časa lovljenja prav temeljito opeče oni del telesa, ki ni v vodi.

V prirodo torej na vsestransko uživanje, ker sedaj je najlepša doba za dejstvitelne akvariste in ljubitelje prekrasne faune in flore naše domovine!

O. S.

Naš plesni par iz Pariza

»Tako težko... težko... Novaka... jaz sem kriv...«

— Kako pa se je to zgodilo? — Novak je bil igralec v Celovcu, bo že kakih petindvajset let tega — in ta igra je moral ustreliti narednika — in ta narednik je bil tisti, ki je zapeljal mojo sestro in jo potem pustil na cedilu... in jaz sem enkrat Novaku dal prave krogle v puško — veste, jaz sem bil reviziter pri gledališču — toda Novak je bil nedolžen — o, ti moj Bog — če bi vsaj župnik prišel...«

— Kaj se je pa z Novakom zgodilo? — »Pobegnil je, revež — saj je vendar tovariša ustrelil — kdo bo pa verjel, da ga ni on, ko sta si bila vedno v laseh — pa je pač pobegnil — da se je vsaj ječe ubranil — nihče ga ni več videl in jaz — jaz...«

★

Dva tisoč metrov visoko, v gorski samoti, v smrtnem objemu, po petindvajsetih letih se izpove ta ostanek človeka, zakaj je nekemu uničil življenje. In ne slutiti, da je ta Novak —

Na vzhodu žare vrhovi. Hirtl se je vrnil. Naposled sva rešila siromaka iz žic. Prepozno. Položila sva mrliča v plašč in ga odnesla v naš jarek.

Za danes ne morem več misliti, kaj sem pretrpel, ko sem pobegnil iz celovškega gledališča. Nič več pomišljati, temveč zaspati. Kaj mi je storil ta človek, ki sem ga danes pokopal!... Toda solnce je že na Dolomitih, še en pogled na krasno, mlado jutro, na sveže gore. Svet je popoln vsepovsod, kjer se ga ne dotakne ubogi človeški rod. Za danes dovolj, jutri bom vse premislil.

★

To so zapiski bivšega igralca Leopolda Novaka, ki je bil še istega dne ranjen, prišel v laško ujetništvo in tam podlegel ranam.

Ze sedmo leto prihaja g. Vaclav Vlček iz Pariza v Ljubljano na počitnice. Tu je začel svojo kariero, tu je odkril plesno umetnico Lidijo Wisiakovo, z njo se je odpravil v Pariz, kjer sta s trdno voljo, s talentom in svojo umetnostjo naposled zmaga. Z mirnostjo, izbranstvo in odločnostjo, ki razodevajo svetkega, v sebe in svoje delo verujočega človeka, mi je g. Vlček to pot, ko prihaja sedmič iz Pariza v Ljubljano, pripovedoval tole:

Srečanje s plesalko Argentino

Razen sezone 1927/28, katero sem preživel v ljubljanski operi, prebivam že sedmo leto v Parizu. Z uspehi, ki sem jih dosegel, sem še nekam zadovoljen. Začetek

je bil težak, kakor vam je znano, v varietejih, na plesnih koncertih itd. Nato sem postal baletni mojster in plesalec v pariškem državnem gledališču, v operi Comique.

Tu sem srečal svetovno znano plesalko

Argentino. Ta dogodek štejem med najzanimivejše in najbolj pomembne v svoji pariški karieri. Bil sem njen partner v pantomimi »El amor brujo«. Sodelovanje z Argentino se mi zdi odločilno za vso mojo nadaljnjo pot v plesni umetnosti. Kompozicija, priprava, izvajanje njenih plesov, kakor tudi vstopavitev stika njene umetnosti z občinstvom so mi bile lekcije, da, celo razodetja za vse življenje. Vse to sem opazoval od blizu, v vse to me je Argentina sama posvečala.

Srečanje in sodelovanje z Argentino je prav za prav poglavje zase, o katerem bom o priliki še spregovoril. Zdaj pleše Argentina v teatru Colonne v Buenos Airesu, ki je njeno rojstno mesto. Obdržal sem z njo najlepše prijateljske stike. Posebno drag spomin med Argentinimi darili so mi kastanjete, katere so izdelali za njo v Floridi in s katerimi je prepotovala vso Ameriko na svoji veliki plesni turneji.

Sodelovanje v filmih

Zanimivo je bilo nadalje moje sodelovanje v filmu »Milijon« z režiserjem Renéjem Clairom. Za ta film sem naštudiral vlozek, o katerem se je zlasti nemška in ameriška kritika zelo laskavo izrazila. Zelo me je zanimalo delo in snemanje v filmskih ateljejih Tobis, kamor smo se vozili iz Pariza z vlakom.

Všeč mi je bil zlasti način režije Renéja Claira, ki režira, v nasprotju z večino med aparati in igralci naravnost besnečimi režiserji, s popolno hladnokrvnostjo in z največjo obzirnostjo in vljudnostjo.

Naštudiral sem nadalje koreografski del avantgardističnega filma »Brahmsov valček« Fox Movietonea je pa posnel za filmske žurnale skušnjo mojih 120 plesalk, katere se vrši vsako leto ob koncu sezone. Ta žurnal boste nemara videli tudi v ljubljanskih bioskopih.

Zanimivosti v pariškem gledališču

Od jeseni 1930 sem baletni mojster v pariškem mestnem gledališču Chatelet, kjer bom jeseni zopet nastopil svoje mesto. Baletno osobe tega gledališča je za onim

